

Nr 234.

Av herr **Andersson, Nils**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående lån till föreningen för skidlöpningens främjande i Sverige för ytterligare utbyggnad av turiststationen Högfjället vid Storlien m. m.*

Järnvägsstyrelsen har hos regeringen gjort framställning om att få till föreningen för skidlöpningens främjande utlåna viss summa, varjämte S. J. också begär att årligen få disponera ett belopp till gäldande med halvp parten av amorteringen av ifrågavarande lån. Lånet skulle användas till bestridande av kostnaden för uppförande av en hotellbyggnad i Storlien i anslutning till skidfrämjandets där redan befintliga etablissement, det s. k. Nya Högfjället. Kungl. Maj:t har med anledning av denna framställning i proposition nr 200 föreslagit riksdagen bemyndiga statens järnvägar att till föreningen för skidlöpningens främjande utlåna kr. 515,000 samt årligen med kr. 14,500 bidraga till amortering för nu ifrågasatta lån.

Inför dessa byggnadsplaner inställa sig starka betänkligheter av dels principiell, dels praktisk art. Det måste anses principiellt oriktigt att statsmedel investeras i ett privat företag utövande verksamhet i direkt konkurrens med andra av enskilda drivna rörelser i samma bransch, de där icke åtnjuta förmånen av sådan favör. Till denna senare kategori höra bl. a. hotell- och pensionatföretagen i hela västra Jämtland och därav i främsta rummet de efter mellanriksbanans sträckning belägna. Nu har — såsom departementschefen också påpekar — riksdagen 1934 gjort ett avsteg från denna princip genom att bevilja ett statslån på 350,000 kr. till skidfrämjandet, och han synes mena, att beslutet prejudicerar till fortsättning. Jag hävdar även gentemot beslutet av 1934 vår nyss angivna ståndpunkt, fastän jag finner det beaktansvärt att staten härigenom givit skidfrämjandet en hjälp vid starten i Storlien. Men betänkligheterna inställa sig med ökad styrka, då ett nytt statslån till vida högre belopp än det föregående nu föreslås. Vidare måste det anses principiellt mycket betänkligt, att staten inträder såsom kreditgivare för finansierande av byggnadsföretag i sådana fall, då den privata kapitalmarknaden anser riskerna så stora, att den icke står till förfogande såsom långivare. Järnvägsstyrelsen inrangerar själv föremålet för sitt nu ifrågasatta lån i denna kategori av kreditobjekt genom påpekandet att den realsäkerhet, som erbjudes till pantförskrivning för lånet, icke kan anses fullt bankmässig. Ur praktisk synpunkt måste man ställa sig tveksam till förslag, som avse uppförande av dyrbara hotellanläggningar, som kunna beräkna full beläggning endast under en begränsad del av året. Ty, som bekant, äro »hög-säsongerna» för turistetablissementen i fjällen rätt kortvariga.

Järnvägsstyrelsen har såsom skäl för sin framställning åberopat det intresse statens järnvägar hyser för att inkvarteringsförhållandena i Storlien så ordnas, att största möjliga mängd turister må kunna mottagas under säsongen. Statens järnvägars vinst på därav föranledda transporter skulle kompensera kapitalinvesteringen. Mot denna kalkyl i och för sig är intet att invända. Men däremot kan den frågan framställas, om det verkligen är nödvändigt bygga ett så dyrbart etablissement som det nu ifrågasatta, för att uppnå det resultat, statens järnvägar åsyftar. För bedömande härav förtjänar erinras om, att under vintersäsongen — och det är endast denna som i sammanhanget kan påräkna avseende — frekventeras Storlien liksom alla andra vintersportorter av tvenne kategorier turister och sportsmän: de mera och de mindre pretentiösa, av vilka den senare kategorien är i absolut majoritet. Då man kan utgå ifrån, att inkvarteringsbehovet för den förra gruppen är i huvudsak tillfredsställande tillgodosett genom det redan befintliga etablissementet »Nya Högfjället» och ev. annan i området planerad hotellanläggning, så skulle återstå såsom främsta intresse att ordna logis för den andra, den som funnit sig till freds med den tidigare praktiserade inkvarteringen i sovvagnar. Logiskt sett bör man kunna fastslå, att detta kan ske under relativt enkla former. Överhuvud är det ur folkhälsans synpunkt lyckligt, att tillräckligt antal anläggningar i fjälltrakterna hållas i enkel stil, på det att de breda lagren må kunna utnyttja desamma till billig semester- och rekreationsvistelse.

Då i Nya Högfjället — såsom i propositionen påpekas — matsal, kök och sällskapsrum äro tilltagna i så stor skala, att en ev. nybyggnad icke behöver förorsaka någon utvidgning av dessa lokaliteter, bör det givas möjlighet ordna mathållningen för i annan byggnad inrymda gäster hos Högfjället.

På grund av vad sålunda anförts,

får jag föreslå riksdagen besluta att med avslag på Kungl. Maj:ts proposition nr 200 anhålla hos Kungl. Maj:t om utredning och förslag åsyftande uppförande i Storlien för statens järnvägars räkning (eventuellt genom länestöd åt skidfrämjandet) av ett sporthem eller turisthärbärge av i motionen antydd enkel typ.

Stockholm den 17 mars 1937.

Nils Andersson.